

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA do CURSO 2021/2022

Educación Plástica, Visual e Audiovisual

Engádese un **ANEXO** (ao final da Programación) cas modificacións requeridas na **actual normativa de avaliación** segundo a *Orde do 25 de xaneiro de 2022, pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia.*

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL

IES DE BARRO BARRO CURSO 2021-2022

- Profesor-Xefa do Departamento: **Mª Teresa Rigueira Rodríguez**
- Materias (niveis e cursos): ***Educación Plástica, Visual e Audiovisual***
(1º, 3º e 4º ESO).

ÍNDICE

- 1- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.
  - 1.1 SITUACIÓN ACTUAL DE PANDEMIA.
- 2- CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE DA MATERIA
“EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL”.
- 3- OBXECTIVOS XERAIS DA ESO.
- 4- CONTRIBUCIÓN DA “EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL” AOS OBXECTIVOS DA ETAPA.
- 5- **CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA.**
  - 5.1 ACTIVIDADE LECTIVA PRESENCIAL**
  - 5.2 ACTIVIDADE LECTIVA NON PRESENCIAL**
- 6- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.
- 7- CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN.
  - 7.1 PROCEDEMENTOS DE AVALACIÓN E AVALIACIÓN INICIAL.**
  - 7.2. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN, PROCEDEMENTOS E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN.**
    - 7.2.1 EDUCACIÓN PRESENCIAL**
    - 7.2.2 EDUCACIÓN NON PRESENCIAL**
  - 7.3 MECANISMOS DE RECUPERACIÓN.**
    - 7.3.1 EDUCACIÓN PRESENCIAL**
    - 7.3.2 EDUCACIÓN NON PRESENCIAL**
  - 7.4 AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA DE XUÑO.**
  - 7.5 PLAN DE MATERIAS PENDENTES E AVALIACIÓN.**
    - 7.5.1 PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS.**
- 8- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.
- 9- TRANSVERSALIDADE.
- 10- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES. PROXECTO EDUCACIÓN RESPONSABLE.
- 11- MECANISMOS DE REVISIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓN.
- 12- **INDICADORES DE LOGRO PARA EVALUAR A PRACTICA DOCENTE.**
- 13- “EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL” 1º ESO**
  - 13.1-ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS PARA EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL 1ºESO.**
    - 13.1.1. DESENVOLVEMENTO. CONTRIBUCIÓN Á CONSECUCIÓN DOS OBXECTIVOS E Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.**
    - 13.1.2..ESTÁNDARES MÍNIMOS DE CONSECUCIÓN ESIXIBLES PARA SUPERAR A MATERIA EN 1º ESO.**
    - 13.1.3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN**
- 14- “EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL” 3º ESO**

14.1-ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS PARA *EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL* 3ºESO.

14.1.1. DESENVOLVEMENTO. CONTRIBUCIÓN Á CONSECUCIÓN DOS OBXECTIVOS E Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

14.1.2. ESTÁNDARES MÍNIMOS DE CONSECUCIÓN ESIXIBLES PARA SUPERAR A MATERIA EN 3º ESO.

14.1.3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

15- "EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL" 4º ESO

15.1-ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. CONCRECIÓNS METODOLOXICAS PARA *EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL* 4º ESO.

15.1.1. DESENVOLVEMENTO. CONTRIBUCIÓN Á CONSECUCIÓN DOS OBXECTIVOS E Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

15.1.2. ESTÁNDARES MÍNIMOS DE CONSECUCIÓN ESIXIBLES PARA SUPERAR A MATERIA EN 4º ESO.

15.1.3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

1 -INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

A presente Programación Anual segue as directrices marcadas pola lexislación vixente e os obxectivos xerais das diferentes etapas. A Lei orgánica 8/2013 de 9 de decembro para a mellora da calidade educativa (BOE de 10 de decembro de 2013). Decreto 86/2015, do 25 de xuño polo que se establece o currículo da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato na Comunidade autónoma de Galicia (DOG de 29 da xuño de 2015). Resolución do 27 de xullo de 2015 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións no curso académico 2015/16 para a implantación do currículo da educación secundaria e do bacharelato nos centros da Comunidade Autónoma de Galicia (DOG de 29 de xullo de 2015). Segue tamén as directrices das instrucións do 30 de xullo de 2020 en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso 2021/2022. Asimesmo o departamento de *Educación Plástica, Visual e Audiovisual* presenta e responsabilízase da organización, estruturación e periodización da materia nos diferentes apartados (obxectivos, contidos, secuenciación, criterios de avaliación, metodoloxía), así como a especificación dos materiais curriculares, actividades extraescolares, programas de reforzo, contidos transversais e demais apartados que compoñen a Programación Anual.

O centro IES de Barro para o curso 2021-2022 contén cinco unidades de Educación Secundaria Obrigatoria: unha de 1º ESO, duas 2º ESO, unha 3º ESO e unha 4º ESO. Está situado no rural, en Outeiro- Perdecanaí, no concello de Barro; este ten aproximadamente 3.716 habitantes dispersos en cinco pequenos núcleos: Agudelo, Barro, Curro, Perdecanaí, Portela e Valiñas.

A maioría dos seus habitantes viven dos cultivos e da gandería e aínda que tamén hai familias que viven do comercio e da industria. O poder adquisitivo da maioría das familias é medio baixo, incluso hai un porcentaxe delas cun nivel adquisitivo moi baixo (entendendo isto como que bastantes fogares precisan axudas sociais-económicas para a manutención dos seus fillos). A maioría dos pais teñen entre 35-45 anos e soen compartir vivenda cos avós. Moitas delas son familias desestruturadas e algunhas con problemas graves, incluso de integración.

O nivel cultural tamén é moi baixo, en moitas familias non hai ningún membro que acadara o nivel de formación da ESO ou estudos primarios, sendo moi poucos os que fixeron o bacharelato, Formación Profesional e as menos, estudos universitarios

superiores.

A actividade cultural destas familias é moi escasa, centrándose, case exclusivamente, en labores musicais (grupos baile ou canto, e banda municipal) e algunha no deporte.

A lingua habitual nos fogares é o galego, e en canto á opción lingüística da escola as familias optan por todo o ensino en galego máis que recibilo ensino en castelán.

En canto a relación co centro, algunhas familias consideran moi importante esta relación, manifestando un alto grao de satisfacción por todo o concerninte ao mesmo, pero moitas teñen disinterese por o seguimento dos estudos dos seus fillos.

Con respecto aos intereses ó rematar o ensino obrigatorio, aproximadamente a metade do alumnado desexan seguir estudando, bacharelato e formación profesional (nesta orde), e a outra metade, quizais menos, desexa empezar a traballar.

A gran maioría ten boa aceptación do IES como lugar de aprendizaxe e formación.

Materias impartidas do Departamento de Debuxo neste curso 2021-2022 :

1. **“Educación plástica, visual e audiovisual”** , 1º ESO 2 grupos, 2 hora / semana, total: 4 horas.
2. **“Educación plástica, visual e audiovisual”** , 3º ESO, 1 grupo, 2 hora / semana, total: 2 horas.
3. **“Educación plástica, visual e audiovisual”** , 4º ESO, 1 grupo, 3 horas / semana, total: 2 horas.

1.1-SITUACIÓN ACTUAL DE PANDEMIA

Neste presente curso 2021-2022 tampouco se poderán impartir as clases do Departamento na Aula materia polo que o profesorado do Departamento deberá levar os materiais específicos necesarios ás aulas dos diferentes grupos. Tampouco se poderán realizar actividades prácticas que impliquen o préstamo e uso de instrumental específico artístico común, como por exemplo todo o material de fotografía (líquidos, ampliadoras,...), grabado (tórculo, rodillos, tintas,...).

Debida á situación sanitaria actual debemos ter en conta unha posible situación de **educación non presencial** polo que se organizarán **sesións de**

videoconferencia na plataforma **CISCO WEBEX** co alumnado para o **seguimento do curso, explicación de contidos e resolución de dúbidas.**

Tamén nesta posible situación de **educación non presencial a avaliación e presentación de contidos** farase tamén a través da **AULA VIRTUAL** do centro e de **EDIXGAL** para todos os cursos. Todos as unidades e exercicios están dispoñibles polo tanto na Aula Virtual e en EDIXGAL para consulta e uso do alumnado.

Se fose preciso en consecuencia, unha **avaliación non presencial** tamén sufrirá modificacións, así coma os **procedementos e instrumentos de avaliación**; adaptaranse e permitirán determinar o nivel competencial acadado por o alumno , adecuándose á situación:

Terá as seguintes partes:

1. **Parte teórico-práctica:** asistencia pola plataforma Webex ás videoconferencias-vídeoclases e participación e implicación nas mesmas mediante a interacción entre o alumno e o profesor, 20% da nota.
2. **Parte práctica:** Entrega dos traballos nas datas propostas a través da Aula Virtual ou Edixgal, 80 % da nota.

2- CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE DA MATERIA “EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL”.

O currículo da materia de EPVeA permite a todo o alumnado o **desenvolvemento de todas as competencias clave**, desde un enfoque significativo e integral, interrelacionando saberes conceptuais, saberes procedimentais, actitudes e valores propios da materia. A contextualización das aprendizaxes e as metodoloxías activas que se poñen en xogo garanten a transferencia do aprendido, contribuindo ao desenvolvemento de cada unha das sete competencias clave da seguinte maneira:

CCL Competencia en comunicación lingüística

Desde o coñecemento do seu propio contexto socio-cultural, o alumnado **interpretará e elaborará mensaxes visuais** aplicando os códigos da linguaxe plástica (bidimensional e tridimensional). A través de experiencias de aprendizaxe variadas conxugaranse diferentes formatos, soportes, contextos e situacións de comunicación, o cal poñerá en xogo o discurso, o argumento, a escoita activa e a linguaxe non verbal. Isto permitirá descubrir a crítica construtiva, o diálogo e a conversación como fontes de goce. A expresión das propias ideas, experiencias e emocións favorecerá a interacción e o intercambio comunicativo a través da linguaxe plástica. Por último, a procura e o tratamento crítico da información constituirán un aspecto clave.

CMCCT Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Ao establecerse nesta materia unha **relación profunda entre coñecemento conceptual e coñecemento procedimental** en todos os niveis da etapa, o alumnado deberá **razoar matematicamente** para describir, manexar medidas, así como analizar as relacións entre as figuras (propiedades xeométricas, posicións e direccións relativas, proporción, composición, perspectiva, etc.). Coñeceranse e manipularán diferentes materiais, estudando a súa idoneidade en creacións concretas. Mediante a **aplicación de procesos científicos** (identificar preguntas, indagar solucións posibles, contrastar ideas, deseñar probas, foméntanse os valores de atención, disciplina, rigor, paciencia, limpeza, iniciativa, responsabilidade, etc., atendendo aos principios da **ética social**, da **saúde** e da **conservación e mellora do medio natural**.

CD Competencia dixital

Potenciarase o uso activo e creativo das aplicacións informáticas, para **buscar e procesar información** (analizar, contrastar e avaliar), transformándoa en coñecemento, e para compoñer textos e imaxes dixitais, debuxando planos, realizando variacións formais e de cor, xerando figuras, compoñendo secuencias visuais e sonoras, etc. Doutra banda, a participación e o **traballo colaborativo en liña** permitirán unha resolución máis eficiente das tarefas e actividades expostas.

CAA Competencia de aprender a aprender

O alumno desenvolverá a súa habilidade para **iniciar, organizar e persistir** nas súas tarefas. As propostas de creación abertas e contextualizadas favorecerán que se sinta **protagonista do proceso** e do resultado da súa propia aprendizaxe. Identificando os seus propios logros sentirase auto-eficiente, reforzando así a súa autonomía e tomando conciencia de como se aprende: **coñecerá** (o que xa sabe sobre a materia, o que aínda descoñece, o que é capaz de aprender,...), **reflexionará** (sobre as demandas da tarefa exposta, sobre as estratexias posibles para afrontala,...) e **organizará** o propio proceso de aprendizaxe para axustalo ás súas capacidades e necesidades (deseño do plan de acción, autoavaliación continua, análise e valoración do resultado obtido e do proceso empregado). Cabe sinalar que tamén se aprende observando como os demais aprenden, polo que o **traballo individual e traballo cooperativo** serán complementarios.

CSC Competencias sociais e cívicas

A partir da **interpretación de fenómenos e problemas sociais** contextualizados elabóranse respostas, tómanse decisións e interactúase cos demais, resolvendo conflitos

partindo da tolerancia e o respecto, expresando e comprendendo puntos de vista diferentes e mostrando empatía. A **cooperación** permanente favorecerá o benestar persoal e colectivo. O **compromiso social** e a disposición para a **comunicación intercultural** axudarán a superar os prexuízos e a resolver os problemas que afectan a contorna escolar e á comunidade, de maneira activa, solidaria e construtiva. Así, desenvolverase o respecto dos valores e a intimidade das crenzas, da cultura e da historia persoal e colectiva, tanto dun mesmo como dos demais.

CSIEE Competencia de sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Desde o autoconhecimento, a autoestima, a autoconfianza, a autonomía, o interese e o esforzo, o estudante aprenderá a saber **elixir, planificar e xestionar** diversos coñecementos, destrezas ou habilidades e actitudes con criterio propio e con fins concretos. Desenvolverá a súa capacidade para **transformar as ideas en actos** con iniciativa, creatividade e imaxinación, a través de traballos individuais e en equipo que lle esixirán organizar, comunicar, presentar, representar, participar, negociar, xestionar recursos, delegar, tomar decisións, avaliar, autoavaliar,...

CCEC Competencia de conciencia e expresións culturais

O alumnado coñecerá e empregará as principais técnicas, materiais, recursos e convencións das diferentes **linguaxes artísticas**, utilizándoos como medio de expresión e creación persoal para comunicar e compartir ideas, experiencias e emocións. Así, desenvolverá as súas **habilidades perceptiva e comunicativa**, a súa **sensibilidade** e o seu **sentido estético**. É dicir, a súa capacidade para coñecer, comprender, apreciar e valorar con espírito crítico e con actitude aberta e respectuosa autores, obras, xéneros e estilos de diversas manifestacións artístico-culturais, relacionándoos coa sociedade na que se crean, aprendendo a gozalas, conservalas e consideralas parte da riqueza e patrimonio cultural dos pobos. Atendendo á gran diversidade cultural da nosa sociedade, aprenderanse e desenvolveranse os **principios da liberdade de expresión e o diálogo entre culturas e sociedades**, presentes na realización de experiencias artísticas compartidas, nas que se apoiarán e apreciarán as contribucións dos demais compañeiros. Experimentarase tamén o pracer pola **participación na vida e actividade cultural da propia contorna**, desde a responsabilidade que leva a implicación dun proxecto común.

3- OBXECTIVOS XERAIS DA EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA.

Esta etapa formativa contribuirá a desenvolver de xeito efectivo no alumnado as capacidades que lle permitan acadar os seguintes obxectivos de carácter xeral:

a	Asumir responsablemente os seus deberes , coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia , a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da ciudadanía democrática .
b	Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo , como condición necesaria para unha realización

	eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
c	Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra muller.
d	Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexear a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas , e resolver pacificamente os conflitos.
e	Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información , para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
f	Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
g	Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
h	Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá , textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
i	Comprender e expresarse nunha ou máis linguas extranxeiras de maneira apropiada.
l	Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural . Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
m	Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais , e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade . Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo , o coidado dos seres vivos e o medio ambiente , contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
n	Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
ñ	Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia , participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o

Coñecer e valorar a importancia do uso da **lingua galega** como elemento fundamental para o mantemento da **identidade de Galicia**, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á **comunidade lusófona**.

4- CONTRIBUCIÓN DA “EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL” AOS OBXECTIVOS DA ETAPA.

A EPVeA contribúe aos obxectivos propios da Educación Secundaria Obrigatoria a través dos seguintes obxectivos específicos:

1. Utilizar a linguaxe plástica, visual e audiovisual para **expresar emocións e sentimentos, vivencias e ideas**, contribuíndo á **comunicación, reflexión crítica e respecto entre as persoas**.
2. **Expresarse con creatividade**, utilizando as diversas ferramentas e **técnicas plásticas e visuais, relacionándoas con outras linguaxes** e aplicando nas súas creacións as **tecnoloxías da información** e da comunicación máis axeitadas.
3. Interpretar e recoñecer a importancia da **imaxe** nos medios de comunicación de masas, a súa influencia no pensamento social e actuar de modo crítico ante as mensaxes visuais.
4. Valorar a **expresión plástica, visual e audiovisual** como medio de expresión artística de sociedades e culturas diferentes. Apreciar como un xeito de entendemento e concordia entre pobos, valorando as súas similitudes e diferenzas.
5. Coñecer, comprender e aplicar correctamente a **linguaxe técnica-gráfica** e a súa terminoloxía, adquirindo hábitos de observación, precisión, rigor e pulcritude, valorando positivamente o esforzo e a superación das dificultades.
6. Desenvolver o gusto por participar na **vida cultural**, apreciando o feito artístico, os seus valores culturais e estéticos, identificando, interpretando e valorando os seus contidos; entendela como fonte de goce estético e parte integrante da diversidade cultural, contribuíndo ao respecto, conservación e mellora do patrimonio artístico.
7. Recoñecer, comprender e valorar as manifestacións da **cultura galega**, apreciando o patrimonio cultural e contribuíndo á súa conservación e mellora.
8. Desenvolver o **pensamento lóxico e matemático** na resolución do proceso creativo aplicado á representación de formas e espazos mediante o emprego das

proporcións e da perspectiva, valorando a súa aplicación no mundo da arte, da arquitectura e do deseño.

9. **Planificar** e reflexionar, de forma individual ou colectiva, sobre o proceso de realización dun obxecto partindo duns obxectivos prefixados e revisar e valorar, ao final de cada fase, o estado do seu desenvolvemento.
10. Aplicar as distintas técnicas de **traballo cooperativo** fomentando a responsabilidade e favorecendo o diálogo e a comunicación.
11. Respetar e apreciar outros modos de expresión plástica, visual e **audiovisual distintos do propio e dos dominantes na contorna**, superando estereotipos e convencionalismos, e elaborar xuízos e criterios persoais que permitan actuar con autonomía e iniciativa e potencien a autoestima.
12. Establecer unha **actitude positiva ante os novos retos**, admitindo os erros e valorando os acertos como parte do proceso de formación do individuo.

5- CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA.

5.1 ACTIVIDADE LECTIVA PRESENCIAL

É necesaria unha orientación didáctica que permita o desenvolvemento dos bloques de contidos e a consecución dos estándares de aprendizaxe desta materia a partir dunha METODOLOXÍA ACTIVA na cal o principio elemental sexa aprender a usar como receptores e emisores, diferentes códigos baseados na percepción visual: “*aprender a ver*” e “*aprender a facer*” imaxes; así como o do fomento da autonomía individual e persoal, expresándose de xeito autónomo mediante as linguaxes baseadas na percepción visual, estimulando a creatividade e a sensibilidade do alumno.

Isto podería concretarse nun proceso que consta das seguintes fases:

a. Motivación e avaliación dos conceptos previos

Intentarase despertar a curiosidade do alumno conectando e enfocando a materia de aprendizaxe desde a súa realidade máis inmediata (traballando a transferencia de linguaxes) ao mesmo tempo que se avalían os seus coñecementos previos, como punto de partida imprescindible para a consecución dunha aprendizaxe significativa.

b. Desenvolvemento dos contidos e actividades de aprendizaxe

Se ben é unha área na que hai que destinar grande parte do tempo á execución de exercicios (de carácter gráfico-plástico maioritariamente, aínda que non exclusivamente), pois é a partires da **práctica** como se acada un coñecemento e dominio posterior da materia, é necesario tamén a reflexión **teórica**, que o profesor estimulará antes, durante e/ou despois (dependendo do carácter dos contidos) das propias actividades, facendo uso de recursos variados: a palabra oral e escrita, imaxes en distintos soportes, medios audiovisuais, etc.

A introducción dos diferentes procedementos farase **gradualmente**, e non se descarta recorrer, cando se estime oportuno, a unha **metodoloxía instructiva**, sen que isto supoña un obstáculo para a experimentación e o desenvolvemento da propia personalidade do alumno.

Os tipos de **ACTIVIDADES** propostas no desenvolvemento de cada unidade didáctica formarán un todo co núcleo do tema, e serán as seguintes:

- ① **Actividades de adquisición dos coñecementos básicos** (enriquecemento conceptual) que permitan o desenvolvemento do traballo persoal de forma organizada e constructiva, facendo fincapé no sentido práctico dos coñecementos e afastándonos do verbalismo e da abstracción innecesaria. Á exposición do profesor seguiralle unha fase de debate para aclaración, afirmación e desenvolvemento de ideas polo alumno, que se considera fundamental nos seus procesos de aprendizaxe.
- ② **Actividades de observación e análise**, en especial da obra realizada por artistas, científicos e profesionais eminentes, como medio para o estímulo da propia capacidade de avaliación estética e de creación do alumno.
- ③ **Actividades de comprensión**, que lle permitan ao alumno desenvolver persoalmente os coñecementos adquiridos no estudo do tema.
- ④ **Actividades de expresión (gráfico-plástica e audiovisual)**, onde o alumno poña a proba a súa implicación e iniciativa no tema proposto.

Procurarase unha **ensinanza individualizada**, na que o profesor oriente a actividade de cada alumno canalizando os contidos cara o desenvolvemento da súa propia personalidade expresiva, fuxindo de esquemas ríxidos e estereotipados, e favorecendo a creatividade e a experimentación. Empregaranse **actividades de reforzo e ampliación**.

Estimularase a aplicación dos **coñecementos e habilidades** adquiridos en prácticas anteriores así como a **transferencia** dos mesmos a outras áreas do coñecemento e á vida diaria.

Terase presente a incorporación dos **contidos transversais** no desenvolvemento da área, que se levará a cabo tanto dun xeito implícito como explícito, como temática das distintas actividades de aula.

Fomentarase, así mesmo, actividades que requiran distintas **formas de agrupamento** dentro da aula.

5.2 ACTIVIDADE LECTIVA SEMIPRESENCIAL / NON PRESENCIAL

Levaranse a cabo medidas extraordinarias e organizativas que favorezan o desenvolvemento de todo o alumnado:

- **-Procurarase o emprego e uso dos recursos dixitais e das tic como recurso didáctico preferente.**
- **-Proposta de tarefas gloalizadas que requiran a posta en práctica de todas as competencias do alumnado.**
- **-Actividades e proxectos de traballo que favorezan a auto-aprendizaxe, así coma o pensamento crítico e creativo.**
- **-Fomentarase a investigación mediante proxectos de traballo.**
- **-Tarefas que fomenten a aprendizaxe cooperariva e potencien o traballo en equipo.**

Levaranse a cabo sesións de videoconferencia a través da plataforma Cisco WEBEX interactuando virtualmente co alumnado para o seguimento do curso, presentación e explicación de contidos e resolución de dúbidas. Así coma a avaliación dos mesmos. Asimesmo, tamén se traballará ca aula virtual do centro e a ferramenta EDIXGAL. Todos as unidades e exercicios están dispoñibles, polo tanto, na Aula Virtual e en EDIXGAL para consulta e uso do alumnado.

Método de ensino	Descrición
Actividades teóricas	<ul style="list-style-type: none"> • Cartafol/dossier no curso Edixgal e/ou na aula virtual, coa introdución e exposición dos contidos fundamentais do tema e tarefas a desenvolver, incluída a realización de exercicios guiados. • Videoclases a través da plataforma CISCO WEBEX e resolución de dúbidas sobre o tema proposto.
Actividades prácticas autónomas	Proposta de exercicios prácticos que o alumnado tratará de resolver de forma autónoma, relativos ao tema de estudo.
Actividades prácticas colaborativas e integradas	Presentacións das solucións individuais aos exercicios prácticos propostos a través das canles Edixgal ou aula virtual.
Actividades prácticas guiadas	Corrección dos exercicios entregados. O alumnado poderá verificar, corrixir (de ser o caso) e mellorar a súa proposta dentro do prazo fixado para a súa realización.
Metodoloxía xeral (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<ol style="list-style-type: none"> a) O profesor seleccionará e adaptará as metodoloxías mais axeitadas á situación e ós recursos tecnolóxicos dispoñibles polo seu alumnado e tentarase en todo momento o emprego de recursos mínimos. Considerarase en primeiro lugar a verificación da posible existencia de fendas dixitais entre o alumnado, en colaboración cos titores de grupo e a Xefatura de Estudos. Empregarase como medio de referencia, tanto para a exposición de recursos como para a presentación telemática das tarefas, o curso edixgal. b) Ter en conta a desigualdade que produce o confinamento entre o alumnado e que se materializa nas diferencias de apoio que pode recibir o alumnado no seu entorno e a dispoñibilidade de recursos tecnolóxicos para desenvolver unha educación non presencial. c) Evitar o incremento do estrés propio da situación cunha proposta excesiva de tarefas e actividades educativas a desenvolver. d) Evitar a sobrecarga de tarefas a facer polo alumnado: para acadar este obxectivo as actividades propostas serán deseñadas co obxectivo de que poidan ser resoltas polo alumnado sen exceder o 80 % do tempo semanal asignado no horario dos grupo a materia de Educación Plástica Visual e Audiovisual (1ºESO 2 horas semanais, 3º ESO 2 horas semanais e 4ºESO 3 horas semanais). Asemade definirase unha organización para o envío das actividades ó alumnado; contemplarase sempre un tempo mínimo de sete días para que este as poida facer e proceder o seu envío. Habilitarase un período de consultas e resolución de dúbidas.

6- MATERIAIS E RECURSOS

Empregaranse sempre que sexa necesario o contido teórico da materia mediante **MATERIAIS DE APOIO**, xa sexan estas fotografías, animacións, vídeos, ilustracións, planos etc. Considérase moi valiosa a utilización de **medios audiovisuais** pola importancia que ten para o alumno coñecer feitos e realidades que non poderán ser levados á aula doutro xeito.

Pretendemos que a comprensión, coñecemento, **manexo e aplicación das NOVAS TECNOLOXÍAS dixitais** sexa factible no maior número de posible de exercicios ao longo do curso académico, xa que permiten novos medios de expresión e investigación:

- ⌚ Potenciarase o uso de programas de código aberto (**software libre**) tanto para a investigación e elaboración de contidos gráfico-plásticos (especificamente sistemas de Deseño Asistido por Ordenador, de animación...) como para a súa presentación (e posterior publicación).
- ⌚ Procurarase, coas limitacións impostas polos recursos dispoñibles, que o alumno sexa quen de presentar o seu traballo tanto no **formato “físico” tradicional** como en diferentes **formatos dixitais ou audiovisuais**.

O alumno deberá dispor para o traballo diario dos seguintes **MATERIAIS**:

- ⌚ **Básicos (mínimo e imprescindible):** Xogo de regras: escuadro e cartabón, regra graduada e compás (con adaptador para lápises e rotuladores). Lapis de grafito ou portaminas (2H e HB) e goma de borrar. Follas brancas en formato DIN-A4 ou block de debuxo para o desenvolvemento dos exercicios de aula. Carpeta para o arquivo e presentación do traballo persoal. Memoria USB para a presentación de exercicios en formato dixital.
- ⌚ **De apoio/Libro de texto:**
  - 1º ESO **Carpeta láminas 1º CICLO**. Editorial Casals. Edición 2015
(ISBN 978-84-218-5475-4)
  - 3º ESO **Sen libro de texto**
  - 4º ESO **Sen libro de texto**

- ⌚ **Complementarios:** Serán solicitados polo profesor ao longo do curso en función do traballo a desenvolver e das dispoñibilidade do propio alumno.

NUNHA SITUACIÓN DE EDUCACIÓN NON PRESENCIAL

Ademais dos anteriores, especifícanse os seguintes:

Recursos e materiais a empregar	Descrición
Cartafol/dossier de cada tema.	Introdución e exposición dos contidos fundamentais da tarefa en formato dixital en Edixgal e aula virtual.
Proposta de exercicios	Proposta de exercicios en formato dixital. O que permitirá a súa solución, tanto para os alumnos que dispoñen de medios de impresión, como para os que non os teñen accesibles.
Corrección de exercicios	O profesor achegará ao alumnado a través da canle Edixgal ou aula virtual o resultado da corrección do seu exercicio. O alumno deberá completar e/ou corrixir aqueles aspectos indicados nas correccións.
Canles telemáticas	Emprego das canles telemáticas habilitadas pola Consellería de Educación (Edixgal, aula virtual e cisco webex). Valorarase o emprego doutras canles de comunicación en función das posibilidades e recursos dispoñibles pola totalidade do alumnado.
Material do alumno	O alumno utilizará o material tradicional da materia empregado dende o inicio do curso (láminas en formato A4, xogo de escuadras, compás, lápiz de grafito, lápiz de cores). O alumnado poderá combinar o uso dos medios tradicionais de carácter manual cos recursos dixitais que teña ao seu dispor, sempre contando coa previa autorización do profesorado. Habilitarase o medio máis axeitado para que o alumnado poida presentar as tarefas realizadas en papel pasadas ao formato dixital, mediante fotografía, escaneado, etc.

7- CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN

Este proceso de ensino-aprendizaxe implica levar a cabo unha avaliación que ten por obxectivo determinar até que punto se conseguiron os obxectivos educativos ao redor dos cales se organiza o deseño curricular proposto. A avaliación realizarase de forma continua ao longo do curso, medindo en cada etapa (avaliación) o grao de adquisición e desenvolvemento dos estándares de aprendizaxe avaliábeis.

7.1. AVALIACIÓN INICIAL

Abarca un proceso de recollida de información sobre o alumno/grupo. Levarase a cabo unha primeira diagnose e prognóstico; os alumnos realizarán nos primeiros días do

curso unha proba sobre os contidos que foron tratados no currículo das etapas formativas precedentes, co fin e determinar o nivel alcanzado na adquisición e desenvolvemento dos estándares de aprendizaxe avaliábeis de xeito individual polo alumno e polo grupo de referencia con carácter máis xeral, co propósito de valorar e adoptar as medidas de atención á diversidade necesarias.

A partires da avaliación inicial poderemos:

- Identificar os alumnos ou ás alumnas que necesitan un maior seguimento ou persoalización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe (débesse ter en conta a aquel alumnado con necesidades educativas, con altas capacidades e con necesidades non diagnosticadas, pero que requiran atención específica por estar en risco, pola súa historia familiar, etc.).
- Saber as medidas organizativas a adoptar. (Planificación de reforzos, localización de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
- Establecer conclusións sobre as medidas curriculares a adoptar, así como sobre os recursos que se van a empregar.
- Analizar o modelo de seguimento que se vai a utilizar con cada un deles
- Acoutar o intervalo de tempo e o modo en que se van a avaliar os progresos destes estudantes.
- Fixar o modo en que se vai a compartir a información sobre cada alumno ou alumna co resto de docentes que interveñen no seu itinerario de aprendizaxe; especialmente, co titor.

7.2. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN, PROCEDIMENTOS E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN.

7.2.1 EDUCACIÓN PRESENCIAL

Levarase a cabo durante todo o curso a través de:

a) **Actividades diarias contabilizan o 60%** da nota e constan de:

-1) **Entrega dun caderno de traballo persoal ou block de debuxo 40%** da nota

Sendo esta unha **materia de carácter eminentemente práctico**, o alumno

realizará un conxunto de actividades especificamente deseñadas polo profesor en relación ao tema a desenvolver. O alumno deberá confeccionar coas actividades diarias propostas e cos traballos complementarios que se desenvolvan ao longo do curso o seu “caderno persoal” ou **block de debuxo**. A puntuación será do 40% da nota.

NOTA: A presentación polo alumno a través do “caderno persoal” ca **totalidade dos traballos** de aula será considerada como condición indispensable para acadar unha avaliación positiva no período correspondente.

- 2) Traballo na casa 10% da nota

Contabilizarase con puntos positivos e negativos (exercicios sen facer) o traballo que se mande para a casa (positivos: 0.5, negativos: 0,25).

- 3) Traballo na aula 10% da nota (seguimento directo)

Este apartado engloba o traballo e a actitude/comportamento do alumno na aula de cara o profesor, os compañeiros e a asignatura.

A ter conta para a calificación:

- **Puntualidade na entrega das actividades.**

Os exercicios recolleranse única e exclusivamente nas datas de entrega. Aqueles alumnos que non o fagan poderán entregalos ao final da avaliación correspondente. Nestes casos, reducirase a nota nun 20%.

- **Emprego do material específico.**

O emprego de material específico e propio que require a asignatura é imprescindible para un desenrolo axeitado da materia; e por o tanto, é obrigatorio que o alumno asista diariamente a clase co material correspondente aos contidos que se impartan en cada momento. No caso de que o alumno asista a clase reiteradamente sen o material específico necesario, suporálle unha redución do 10% da nota.

b) Probas específicas de avaliación/exames teórico-prácticos contabilizan un 40%
da nota.

-1º ESO: realizarase unha única proba escrita para o bloque de contidos de Debuxo Técnico.

-3º ESO: realizaranse tres probas escritas para o bloque de contidos de Debuxo Técnico.

-4º ESO: realizarase unha proba oral para o bloque de contidos de Debuxo Técnico. Consistirá en facerlle 5 preguntas a cada alumno sobre a realización e o deseño do proxecto persoal de debuxo técnico que deberán entregar para este bloque de contidos.

NOTAS:

– Nas avaliacións correspondentes que non se imparta o bloque de contidos de debuxo técnico, e por tanto non se realicen probas escritas, o apartado *a) actividades diarias e/ou a entrega do Block de debuxo* pasarán de contabilizar dun 50% a un 90% da nota.

– Realizarase tamén unha proba escrita dun libro-cómic de lectura obrigatoria en 1º e 4º curso (non correspondente co bloque de contidos de debuxo técnico) e contabilizará un 45% da nota global, dentro do apartado *a) actividades diarias* (apartado que como se especificou anteriormente, neste caso, fóra do bloque de contidos de Debuxo Técnico, contabilizaría un 90%).

– Para obter unha cualificación positiva será necesario superar cada un dos apartados expostos anteriormente:

1. *a) actividades diarias*

2. *b) probas específicas*

7.2.2 EDUCACIÓN NON PRESENCIAL

Nesta situación extraordinaria de educación non presencial avaliarase do seguinte xeito:

- 1. **Parte teórico-práctica:** asistencia a través da plataforma Webex ás videoconferencias-vídeoclasas e participación e implicación nas mesmas mediante a interacción entre o alumno e o profesor, 20% da nota.
- 2. **Entrega das tarefas e ou traballos** a través da Aula Virtual e/ou Edixgal, 80 % da nota.

7.3. MECANISMOS DE RECUPERACIÓN

7.3.1 EDUCACIÓN PRESENCIAL

Para cada unha das avaliacións previstas deseñaranse procesos de recuperación dos estándares de apredizaxe avaliados contemplados no período non alcanzados polos alumnos con cualificación INSUFICIENTE. Ao final de cada avaliación levaranse a cabo as recuperacións.

Este proceso de recuperación constará de dúas partes:

- 🕒 **CADERNO/CARPETA PERSOAL:** datarase unha nova entrega de recuperación dos traballos e tarefas diarias realizadas na aula nos que o alumno non alcanzou os obxectivos e estándares previstos no período avaliado ou, se é o caso, entrega do caderno persoal por si anteriormente non o entregou.

- 🕒 **PROBA TEÓRICO-PRÁCTICA / EXAME (só para os contidos do bloque de debuxo técnico e/ou do libro de lectura):** programación e realización dunha proba específica teórica (de 10 preguntas) de recuperación conceptual e procedimental que evalúe as capacidades e estándares de aprendizaxe adquiridas polo alumno; sempre co obxectivo de que se poida constatar que este alcanzou de maneira satisfactoria alomenos os obxectivos mínimos establecidos pola presente programación para o período avaliado.

7.3.2 EDUCACIÓN NON PRESENCIAL

- Este proceso de recuperación constará dunha única parte:
Entrega do CADERNO/CARPETA PERSOAL de TAREFAS: fixarase a recuperación mediante unha nova entrega telemática dos traballos e tarefas diarias realizadas nos que o alumno non alcanzou os obxectivos e estándares imprescindibles previstos no período avaliado; E se é o caso, posibilidade dunha nova entrega do caderno persoal por si algún alumno non fixo a entrega anteriormente.

RECUPERACIÓN FINAL DE XUÑO

No caso de que en xuño algún alumno non recuperara algunhas das partes da materia poderá demostrar que acadou os estándares de aprendizaxe cunha nova entrega da carpeta final de tarefas e/ou realización dun **exame teórico-práctico de debuxo técnico** (só, correspondente aos contidos do bloque de debuxo técnico).

No caso de non superar con esta recuperación a consecución dos contidos mínimos, o alumno deberá acudir á proba extraordinaria de setembro.

Nunha situación de educación non presencial no mes de xuño: só se entregará telemáticamente a **carpeta de tarefas** (incluíndo dentro destas, tarefas correspondentes aos contidos do bloque de debuxo técnico), polo tanto quedaría **anulado o exame teórico-práctico**.

7.4. AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA DE XUÑO.

Na convocatoria extraordinaria de xuño se o alumno tivera aprobada ata ese momento algunha das partes da materia: carpeta de traballos ou exames (de debuxo técnico e/ou libro de lectura), este só deberá avaliarse da parte suspensa:

- **Exame:** a proba constará da realización dun exame teórico-práctico de 10 preguntas valoradas cada unha con un punto.
- Entrega da carpeta de traballos: presentará unha carpeta de láminas correspondentes ás realizadas durante todo o curso. Deberá entregar un mínimo de 10 láminas e cada unha valorarase de 0 a 10. Obterá a media numérica da totalidade das láminas.
- A nota final para superar a materia deberá ser de un mínimo de nota 5 en calquera dos casos
- O alumno que tivera as dúas partes suspensas deberá aprobar o exame e a carpeta de traballos.

Nunha situación de educación non presencial para a proba extraordinaria de xuño: só se entregará telemáticamente a **carpeta de tarefas** (incluíndo dentro destas, tarefas correspondentes aos contidos do bloque de debuxo técnico), polo tanto quedaría **anulado o exame teórico-práctico**.

7.5. PLAN DE MATERIAS PENDENTES E AVALIACIÓN.

Neste presente curso 2021-2022 non hai ningún alumno matriculado no centro con materias do departamento suspensas. Se ao longo do curso se dera o caso de alumnado novo nesta situación, o proceso de recuperación establecido permitiríalles acadar os estándares de aprendizaxe correspondentes ao período suspenso. Constan no apartado seguinte.

• 7.5.1. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS

◦ **Ao longo do curso:**

Para o alumnado que tivera a materia pendente proporcionaríasele trimestralmente unha carpeta de exercicios relacionados cos contidos mínimos esixibles que figuran nesta programación. O alumno deberá entregar a carpeta cas actividades realizadas nas datas que estableza o profesor e obterá unha nota trimestralmente. Como non se dispón dun tempo específico para clases de recuperación, empregaranse os recreos para facer o seguimento das actividades propostas. Para este fin, establécense como mínimo dúas reunións por avaliación: a comezos, para a presentación dos exercicios e no medio, para o control dos mesmos e resolución de dúbidas. A entrega da carpeta será cara o final de cada avaliación. Así mesmo, durante este tempo estarase a disposición do alumno para calquera consulta.

A finais do mes de abril emitirase unha cualificación, que terá en conta tanto o resultado das notas trimestrales como a actitude do alumno ao longo de todo o proceso.

◦ **Proba final de Maio:**

Aqueles alumnos que non superen a materia a través da entrega periódica de exercicios, teñen dereito a un exame final de carácter global que abrangue a totalidade da materia; estes serán avaliados no mes de maio.

- Tanto o **contido** como as **datas** das probas ou entregas de material, serán comunicados con antelación aos alumnos con materias pendentes.

Nunha situación de educación non presencial ao longo do curso: entregárase

telemáticamente a **carpeta de tarefas cara o final de cada avaliación**. A finais do mes de abril emitirase unha cualificación, que terá en conta tanto o resultado das notas trimestrales como a actitude do alumno ao longo de todo o proceso.

Nunha situación de educación non presencial no mes de maio: aqueles alumnos que non superen a materia a través da entrega periódica de exercicios, terán dereito a unha **nova entrega final da CARPETA DE TAREFAS**; E polo tanto quedaría **anulado o exame teórico-práctico**.

8- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

As medidas de atención á diversidade estarán orientadas a reponder ás necesidades educativas concretas do alumnado e á consecución das competencias básicas e dos obxectivos da educación secundaria obrigatoria.

Aténdese aos seguintes aspectos:

– **Atención na programación**

Tendo en conta que non todos os alumnos adquiren ao mesmo tempo e coa mesma intensidade os conceptos tratados, a programación está deseñada de modo que asegura un nivel mínimo para todos os alumnos ao final da etapa, prestando oportunidades para recuperar o non adquirido no seu momento.

– **Metodoloxías diversas**

O modelo xeral dos métodos de traballo que se empreguen debe ser tal que a ensinanza/ aprendizaxe resulte realmente motivadora, activa e creativa, nunca repetitiva nin imitativa. Cada tipo de contidos requirirá un método axustado ás súas características e diversificado segundo a diversidade do alumnado. As didácticas terán en conta o punto de partida de cada alumno/a e do grupo en xeral, as súas dificultades específicas e as súas necesidades.

– **Agrupamentos flexibles de alumnos**

Fomentaranse os diferentes agrupamentos, xa que unha maior homoxeneidade entre os alumnos facilita ao profesor a distribución de material de apoio e, sobre todo, facilita a intercomunicación entre os propios estudantes co conseguinte enriquecemento conceptual e humano. Por iso, no desenvolvemento do curso académico utilizaranse diversas técnicas de agrupamento (libre por iniciativa dos

alumnos, libre con influencia do profesor, condicionado polo profesor) co obxectivo de procurar non só a aprendizaxe dos contidos escolares senón tamén a socialización dos alumnos, a cooperación e o traballo en equipo. Ao mesmo tempo, as técnicas de agrupamento pretenden favorecer o feito de que alumnas e alumnos aprendan a aceptarse mutuamente e a cooperar, con vistas á consecución duns obxectivos previamente establecidos, mellorando o desenvolvemento intelectual e afectivo dos estudantes.

– **Actividades diferenciadas:**

Actividades de reforzo

Son as deseñadas para os alumnos e as alumnas que non acaden os obxetivos previstos coas actividades de desenvolvemento ordinarias tomando como base os contidos mínimos recollidos nesta Programación (sinalados en negrita).

Actividades de ampliación

Previstas para alumnos e alumnas que alcanzando os obxetivos previstos, poden ampliar os seus coñecementos.

Alumnos con necesidades educativas especiais

Previstas para alumnos que presente atencións educativas específicas derivadas de discapacidade ou trastornos graves da conducta. Deseño de adaptacións curriculares específicas en función das posibilidades e necesidades educativas do alumno (previa avaliación das mesmas).

9- TRANSVERSALIDADE

A aprendizaxe baseada en competencias caracterízase pola súa transversalidade, o seu dinamismo e o seu carácter integral. A educación ten como fin primordial o pleno desenvolvemento da personalidade do alumno, así é necesario non só considerar os aspectos estritamente académicos de cada unha das disciplinas, senón tamén outra serie de aspectos relacionados ca transversalidade.

A pretensión é que **todos os temas transversais propostos sexan tratados en relación ao desenvolvemento teórico-práctico dos contidos programados nas materias do Departamento**. Os temas transversais tratados no presente deseño curricular son os seguintes:

1. **Educación moral e cívica.** Marcando dende o primeiro día de clase unha forma de actuación e unhas pautas de comportamento e responsabilidade na aula, tanto na relación profesor-alumno como na relación entre os membros do grupo.
2. **Educación para a paz.** Desenvolvendo estratexias para a resolución pacífica de posibles conflitos, manifestándonos en contra das accións terroristas, denunciando a carreira e o comercio de armamento, concienciándonos a favor do desarme nuclear, químico e convencional e da eliminación das desigualdades sociais.
3. **Educación para a igualdade de oportunidades de ambos sexos.** Evitando calquera indicio de discriminación en razón de sexo, raza ou relixión no ámbito educativo, impedindo a segregación de grupos en razón de sexo no traballo do aula, evitando de maneira razoada calquera comentario sexista no ámbito educativo.
4. **Educación para a saúde e a calidade de vida.** Incidindo na observación de hábitos saudables positivos, como o deporte ou as dietas equilibradas, e nos aspectos negativos do consumo de tabaco, alcol ou estimulantes.
5. **Educación ambiental.** Facendo fincapé de forma moi especial no deterioro medio ambiental do planeta (erosión, contaminación, deforestación...) e a importancia que teñen para a nosa supervivencia as medidas de aforro enerxético, a reciclaxe, o desenvolvemento de enerxías alternativas renovables e o concepto de sustentabilidade.
6. **Educación do consumidor.** Atendendo á formulación dun consumo responsable, respectuoso co medio ambiente e co uso de produtos altamente contaminantes, espoliados ou producidos fraudulentamente en países subdesenvolvidos.
7. **Educación vial.** Fomentando a seguridade vial facendo hincapie no respecto aos outros e ao valor individual dentro da colectividade para que esta funcione axeitadamente.

8. **Espíritu emprendedor.** Atendendo a Iniciativas persoais e colectivas dentro das actividades para fomentar o espírito emprendedor, a autonomía, o sentido crítico e a creatividade, tan importantes nesta materia.

10- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Debido á situación extraordinaria de pandemia as actividades complementarias e extraescolares quedarán suspendidas no 1º trimestre e moi reducidas durante este curso 2021-2022 depende de cómo evolucione a situación. Téñese previsto, en principio:

- Participación do Departamento de debuxo no Programa Educación Responsable da Fundación Botín. Este curso dedicado a “Creatividade” para educar nas emocións. Moi necesaria neste centro e neste presente ano 2021/2022, no que comenzan varios alumnos en 1º curso de ESO, diagnosticados con moitas problemáticas cognitivas e familiares de distintos tipos.
- Participación telemática nalgunha das actividades organizadas nos departamentos pedagóxicos dos distintos Centros de Arte da nosa comunidade: CGAC, MARCO, Fundación Luis Seoane, etc.
- Proxeccións para todo o alumnado dalguns dos traballos de aula realizados por outros alumnos.
- Colaboración co Equipo de Dinamización Lingüística do Centro e cos equipos de Dinamización Lingüística do Salnés e o de Terras do Umia (equipos cos que habitualmente colabora o noso centro) nalguns proxectos anuais que se retomen, sempre e cando a situación de pandemia mellore; tales como a participación, un ano mais, na realización e edición da revista de cómic Enormic, no concurso de autocolantes, no deseño de carteis dos concursos de microrelatos e de micropoemas,...
- Colaboración ca oficina Omix do Concello de Barro nos proxectos que nos poidan propoñer.
- Colaboración cos distintos departamentos do Centro nos proxectos que se propoñan ao longo deste curso escolar.
- Fomentarase entre o alumnado a participación online en distintas actividades complementarias ao longo do curso non específicas; como por exemplo, a

participación en diferentes concursos escolares relacionados cos contidos da materia.

- Elaboración e deseño da revista de final de curso.

11- MECANISMOS DE REVISIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓN

Revisión trimestral e análise do desenvolvemento da programación e dos resultados acadados polo alumnado na adquisición das capacidades, e se fose necesario farase unha readaptación da programación ás necesidades e características do alumnado.

Na memoria de fin de curso quedarán reflectidas as dificultades atopadas para o seguimento da programación, se as houberse, coa finalidade de introducir melloras para o vindeiro curso.

A programación será avaliada ao longo do curso polo profesor mediante a observación da resposta, resultados e o interese amosado polo alumnado sobre as distintas actividades e metodoloxías levadas a cabo. O profesor tomará nota das actividades que mellor funcionan para mantelas no vindeiro curso e das que non para suprimilas ou modificalas.

Indicadores de avaliación da programación didáctica

Escala: 1 2 3 4

1. Adecuación do deseño das unidades didácticas a partir dos elementos do currículo.
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas.
3. Adecuación dos mínimos esixibles para superar a materia.
4. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.
5. Adecuación da metodoloxía empregada.
6. Adecuación dos materiais e recursos didácticos empregados.
7. Adecuación das medidas de atención á diversidade.
8. Asociación dos estándares cos elementos transversais.
9. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación.
10. Adecuación dos criterios establecidos para a cualificación.
11. Adecuación dos criterios establecidos para a promoción.

12. Adecuación do deseño da avaliación inicial.
13. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento e avaliación de materias pendentes.
14. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc.
15. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.
16. Contribución desde a materia ao plan de convivencia do centro.
17. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.
19. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.
20. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.

12- INDICADORES DE LOGRO PARA EVALUAR A PRACTICA DOCENTE

Levaranse a cabo varios métodos:

-Terase en conta os cuestionarios de avaliación do **proceso de ensino** e do **proceso da práctica docente** levada a cabo por o profesor da materia, o cal será entregado trimestralmente aos alumnos para que estes poidan interactuar no proceso educativo.

-Cos resultados acadados trimestralmente na memoria de xuño faremos un estudo e análise daqueles elementos traballados durante o curso, con indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino; tomando como punto de partida o inicio de curso e tendo en conta a avaliación continua ao longo do curso.

a) Proceso de ensino

Escala: 1 2 3 4

1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.
2. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.
3. Conseguiuse motivar a todo o alumnado.
4. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.
5. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.
6. Adoptáronse as medidas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.
7. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.

8. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.
9. Valorouse adecuadamente o traballo do alumnado na aula.

b) Proceso de práctica docente

Escala: 1 2 3 4

1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.
6. Poténcianse estratexias de animación á lectura.
7. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.
8. Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.
9. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.
10. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.
11. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...

13- “EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL” 1º ESO

13.1- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS PARA EPVeA 1ºESO.

13.1.1. DESENVOLVEMENTO. CONTRIBUCIÓN Á CONSECUCIÓN DOS OBXECTIVOS E Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Na seguinte táboa desenvólvese o currículo partindo dos criterios de avaliación, do grao de adquisición de competencias e do logro dos obxectivos (o que se pretende lograr na disciplina), que se concretan nos estándares de aprendizaxe avaliábeis, directamente relacionados coas competencias clave. Detállanse, así mesmo, de xeito secuenciado e temporalizado, os contidos, conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes empregados como medios para o logro dos obxectivos e á adquisición de competencias. Para cada un destes elementos emprégase a mesma nomenclatura (referencia alfanumérica) que recolle o desenvolvemento curricular base, aínda que se altere a orde.

EDUCACIÓN PLÁSTICA VISUAL E AUDIOVISUAL . 1º ESO										
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN					ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE		COMPE-TENCIAS CLAVE	TEMPORALIZACIÓN
		INSTRUMENTOS				Peso cualific. Estánd.	Grao mín. (*)			
		CRITERIOS	Proba escrita	Traballo grupo	Caderno clase			Observ clase		
Bloque 1. EXPRESIÓN PLÁSTICA.										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	1. ELEMENTOS DA LINGUAXE VISUAL (PLÁSTICA): FORMA, COR E TEXTURA. 1.1. FORMA. B1.1. Elementos configurativos da imaxe: punto, liña e plano. B1.2. Aprecio do uso que os/as artistas fan do punto, a liña e o plano para aplicalo ás propias composicións.	B1.1. Identificar os elementos configuradores da imaxe.		10,00 %	80%	10,00 %	3,00%	EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráficas plásticas propias e alleas.	CCEC	1 sesión
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. B1.5. Callidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume.	B1.2. Experimentar coas variacións formais do punto, o plano e a liña.		10,00 %	80%	10,00 %	8,00%	EPVAB1.2.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas.	CAA	2 sesión
							8,00%	EPVAB1.2.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.	CSIEE	2 sesións
							10,00%	EPVAB1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas.	• CCEC	3 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ n 	1.2. COR. B1.9. A cor coma fenómeno físico e visual. Mestura aditiva e mestura substractiva. B1.10. Círculo cromático. Cores complementarias.	B1.5. Experimentar coas cores primarias e secundarias.		10%	80%	10%	10,00%	EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e substractiva e as cores complementarias.	• CSC	3 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ f ▪ o 	1.3. TEXTURA. B1.11. Texturas naturais e artificiais. Capacidade expresiva das texturas.	B1.6.A. Exprerimenta con distintas técnicas na creación de texturas táctiles e visuais. B1.6. B. Transcribe texturas táctiles naturais e artificiais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.		10,00 %	80%	10,00 %	8,00%	B1.6.A.1 Exprerimenta con distintas técnicas na creación de texturas táctiles e visuais. B1.6.B.2 Transcribe texturas táctiles naturais e artificiais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	• CSIEE	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ n ▪ o 	B1.6. Elementos de expresión plástica: liña, textura e cor.	B1.3. Expresar emocións utilizando distintos elementos configurativos e recursos gráficos: liña, puntos, cores, texturas, claroscuros, etc.		10,00 %	80%	10,00 %	8,00%	EPVAB1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc).	• CCL	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ f ▪ n 	2. SINTAXE DA LINGUAXE VISUAL (PLÁSTICA): A COMPOSICIÓN. B1.7. Composición: elementos. B1.8. O ritmo na composición.	B1.4. Identificar e aplicar os conceptos de equilibrio, proporción e ritmo en composicións básicas.		10,00 %	80%	10,00 %	3,00%	EPVAB1.4.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e gráficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.	• CCL	½ sesión
							3,00%	EPVAB1.4.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito.	• CSIEE	1 sesión
							8,00%	EPVAB1.4.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico- plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo.	• CCEC • CSIEE	2 sesións
							3,00%	EPVAB1.4.4. Representa obxectos illados e agrupados do natural	• CCEC	1 sesión

								ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ f ▪ g ▪ n 	3. MATERIAIS E TÉCNICAS DE DEBUXO E PINTURA. B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe.	10%	80%	10%		3,00%	EPVAB 1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplacándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	• CCL	1 sesión
							3,00%	EPVAB1.7.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.	• CSC	1 sesión
							3,00%	EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.	• CCEC	1 sesión
							8,00%	EPVAB1.7.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.	• CAA	2 sesións
							3,00%	EPVAB1.7.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.	• CSC	1 sesión
							3,00%	EPVAB1.7.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	• CSC	1 sesión
							5,00%	EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	• CSC	En todas as sesións.
Bloque 2. COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL.										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e ▪ h ▪ ñ ▪ o 	4. A COMUNICACIÓN VISUAL. B2.4. Comunicación visual: características e elementos que interveñen nela.	B2.4. Diferenciar e analizar os elementos que interveñen nun acto de comunicación.	10,00 %	80%	10,00 %		10,00%	EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual.	• CSC	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ f 	B2.1. Imaxe e a comunicación visual. Iconicidade. Graos de iconicidade. Imaxe figurativa e imaxe abstracta.	B2.1. Recoñecer os graos de iconicidade en imaxes presentes no ámbito comunicativo.	10,00 %	80%	10,00 %		10,00%	EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas e abstractas.	• CCL	2 sesións
							10,00%	EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.	• CCL	2 sesións
							15,00%	EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.	• CD	3 sesión
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ f ▪ l ▪ o 	B2.2. Comunicación visual. Símbolos e iconas.	B2.2. Distinguir e crear tipos de imaxes segundo a súa relación significante-significado: símbolos e iconas.	10,00 %	80%	10,00 %		4,00%	EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas.	• CCL	0,5 sesión
							15,00%	EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas.	• CD	3 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ f ▪ h ▪ o 	B2.5. Funcións das mensaxes na comunicación visual e audiovisual.	B2.5. Recoñecer as funcións da comunicación.	10,00 %	80%	10,00 %		6,00%	EPVAB2.5.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual.	• CCL	1,5 sesión
							10,00%	EPVAB2.5.2. Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais.	• CD	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ f ▪ g ▪ i 	4.1. A LINGUAXE DO CÓMIC. B2.3. O cómic: medio de expresión. Linguaxe do cómic.	B2.3. Analizar e realizar cómics aplicando os recursos adecuadamente.	10%	80%	10%		20,00%	EPVAB2.3.1. Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas.	• CCL	4 sesións

<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o 													
Bloque 3. DEBUXO TÉCNICO.													
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n ▪ o 	6. ELEMENTOS E TRAZADOS XEOMÉTRICOS FUNDAMENTAIS. 6.1. ELEMENTOS XEOMÉTRICOS FUNDAMENTAIS. MANEXO DO ESCUADRO, CARTABÓN E COMPÁS. B3.1. Elementos xeométricos fundamentais: punto, liñas e direccións. Posicións relativas entre rectas: paralelas, cortantes e perpendiculares.	B3.1. Comprender e empregar os conceptos espaciais do punto, a liña e o plano.	40,00 %	50,00 %	10%	4,00%	EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma.	• CAA	1 sesión				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	B3.2. Manexo da escuadro e cartabón para o trazado de paralelas, perpendiculares e rectas a 45º.	B3.2. Construír distintos tipos de rectas, utilizando a escuadro e o cartabón, despois de repasar previamente estes conceptos.	40,00 %	50,00 %	10%	6,00%	EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadro e cartabón con suficiente precisión.	• CMCC T	1 sesión				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n ▪ o 	B3.3. Circunferencia e círculo. A circunferencia como lugar xeométrico básico no plano.	B3.3. Coñecer con fluidez os conceptos de circunferencia, círculo e arco.	40,00 %	50,00 %	10%	3,00%	EPVAB3.3.1. Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás.	• CD	1 sesión				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	B3.4. Manexo do compás . Dividir a circunferencia en dous, catro, seis ou oito partes iguais, usando o compás. Realizar motivos decorativos co manexo do compás.	B3.4. Utilizar o compás, realizando exercicios variados para familiarizarse con esta ferramenta.	40,00 %	50,00 %	10%	4,00%	EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita.	• CMCC T	1 sesión				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ o 	6.2. SEGMENTOS. B3.9. Concepto de medida. Operacións con segmentos coa axuda da regra ou utilizando o compás.	B3.8. Diferenciar claramente entre recta e segmento tomando medidas de segmentos coa regra ou utilizando o compás.	40,00 %	50,00 %	10%	6,00%	EPVAB3.8.1. Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.	• CMCC T	2 sesións				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	B3.10. Mediatriz dun segmento. A mediatriz como lugar xeométrico básico no plano.	B3.9. Trazar a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.	40,00 %	50,00 %	10%	6,00%	EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.	• CMCC T	1 sesión				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ o 	B3.11. Teorema de Thales. Aplicacións do teorema de Thales para dividir un segmento en partes iguais e para a escala dun polígono.	B3.10. Estudar as aplicacións do teorema de Thales.	40,00 %	50,00 %	10%	6,00%	EPVAB3.10.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales.	• CCEC	2 sesións				
						4,00%	EPVAB3.10.2. Escala un polígono aplicando o teorema de Thales.	• CSIEE	1 sesión				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	6.3. ÁNGULOS. B3.5. Ángulos. Clasificación de ángulos e posicións relativas. B3.6. Trazado de ángulos con es cuadra e cartabón.	B3.5. Comprender o concepto de ángulo e bisectriz e a clasificación de ángulos agudos, rectos e obtusos.	40,00 %	50,00 %	10%	4,00%	EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón.	• CSIEE	1 sesión				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ o 	B3.7. Realizar operacións con ángulos. Medidas angulares. Transporte de medidas angulares.	B3.6. Estudar a suma e a resta de ángulos, e comprender a forma de medilos.	40,00 %	50,00 %	10%	10,00%	EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás.	• CMCC T	3 sesións				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	B3.8. Bisectriz dun ángulo. A bisectriz como lugar xeométrico básico no plano.	B3.7. Estudar o concepto de bisectriz e o seu proceso de construción.	40,00 %	50,00 %	10%	2,00%	EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.	• CCEC	½ sesións				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ f ▪ o 	6.4. LUGARES XEOMÉTRICOS. B3.12. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana.	B3.11. Coñecer lugares xeométricos e defínilos.	40,00 %	50,00 %	10%	2,00%	EPVAB3.11.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	• CMCC T	½ sesións				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	7. POLÍGONOS. 7.1. CONCEPTO E CLASIFICACIÓN. B3.19. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	B3.18. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	40,00 %	50,00 %	10%	4,00%	EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	• CCEC	1 sesión				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	7.2. TRIÁNGULOS.	B3.12. Comprender a clasificación dos triángulos en función dos seus lados e	40,00	50,00	10%	5,00%	EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus	• CCEC	1 sesión				

▪ n ▪ o	B3.13. Triángulos. Clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. Propiedade fundamental dos triángulos.	dos seus ángulos.	%		%				lados e os seus ángulos.		
▪ b ▪ f ▪ n ▪ o	B3.14. Construción de triángulos.	B3.13. Construír triángulos coñecendo tres dos seus datos (lados ou ángulos).	40,00 %		50,00 %	10%	6,00%		EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas.	• CAA	2 sesións
▪ b ▪ f	B3.15. Liñas e puntos notables dos triángulos. Alturas, medianas, bisectrices e mediatrices dos triángulos.	B3.14. Analizar as propiedades de puntos e rectas característicos dun triángulo.	40,00 %		50,00 %	10%	6,00%		EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes.	• CSIEE	2 sesións
▪ b ▪ f	B3.16. Triángulo rectángulo: características e construción dun.	B3.15. Coñecer as propiedades xeométricas e matemáticas dos triángulos rectángulos, e aplicalas con propiedade á construción destes.	40,00 %		50,00 %	10%	6,00%		EPVAB3.15.1. Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.	• CMCC T	2 sesión
▪ b ▪ n	7.3. CUADRILÁTEROS. B3.17. Cuadriláteros: clasificación e propiedades.	B3.16. Coñecer os tipos de cuadriláteros.	40,00 %		50,00 %	10%	4,00%		EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero.	• CCEC	1 sesión
▪ b ▪ f ▪ n	B3.18. Construción de cuadriláteros.	B3.17. Executar as construcións máis habituais de paralelogramos.	40,00 %		50,00 %	10%	6,00%		EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal.	• CAA	2 sesións
▪ b ▪ f ▪ n ▪ o	7.4. POLÍGONOS REGULARES. .20. Construcción de polígonos regulares inscritos nunha circunferencia.	B3.19. Estudar a construción dos polígonos regulares inscritos na circunferencia.	40,00 %		50,00 %	10%	6,00%		EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia.	• CMCC T	2 sesións

B13.1.2 ESTÁNDARES MÍNIMOS DE CONSECUCIÓN ESIXIBLES PARA SUPERAR A MATERIA EN 1º ESO.

Bloque 1. EXPRESIÓN PLÁSTICA.

- EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, como elementos fundamentais da imaxe; analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas.
- EPVAB1.2.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas.
- EPVAB1.2.2. Experimenta cos elementos fundamentais, o punto, a liña e o plano, o concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.
- EPVAB1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas.
- EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e substractiva e as cores complementarias.
- B1.6.A.1 Experimenta con distintas técnicas na creación de texturas táctiles e visuais.
- B1.6.B.1 Transcribe texturas táctiles naturais e artificiais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.
- EPVAB1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, libertade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc).
- EPVAB1.4.4. Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.
- EPVAB 1,7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplacándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.
- EPVAB1.7.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en

composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.

- EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.
- EPVAB1.7.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.
- EPVAB1.7.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.
- EPVAB1.7.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.
- EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.

Bloque 2. COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL.

- EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual.
- EPVAB2.1.1. Diferenza imaxes figurativas e abstractas.
- EPVAB2.1.1. Diferenza imaxes figurativas e abstractas.
- EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.
- EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.
- EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas.
- EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas.
- PVAB2.5.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual.
- EPVAB2.5.2. Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais.

- EPVAB2.3.1. Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas.

Bloque 3. DEBUXO TÉCNICO.

- EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma.
- EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadro e cartabón con suficiente precisión.
- EPVAB3.3.1. Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás.
- EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita.
- EPVAB3.8.1. Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.
- EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.
- EPVAB3.10.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales.
- EPVAB3.10.2. Escala un polígono aplicando o teorema de Thales.
- EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30° , 45° , 60° e 90° na escuadra e no cartabón.
- EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás.
- EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.
- EPVAB3.11.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).
- EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando clara-mente se é regular ou irregular.
- EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos.

- EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas.
- EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes.
- EPVAB3.15.1. Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.
- EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero.
- EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal.
- EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia.

13.1.3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

A materia estruturase formalmente a partires de tres bloques de contidos (abertos e interrelacionados):

1. O primeiro bloque, “**Expresión Plástica**” profundiza nos elementos gráficos e expresivos da imaxe, experimenta con materiais e técnicas diversas na aprendizaxe do proceso de creación. Tenta dar ao alumnado autonomía na creación de obras persoais, axudándolle a planificar mellor os pasos para seguir na realización de proxectos artísticos, tanto propios como colectivos.
2. O segundo bloque, «**Comunicación Audiovisual**» analiza as características da linguaxe audiovisual desde a cal se realiza a análise crítica das imaxes que nos rodean. Fai tamén especial fincapé no uso das Tecnoloxías da Información e a Comunicación aplicadas á imaxe.
3. O terceiro bloque, «**Debuxo Técnico**» traslada coñecementos teórico-prácticos sobre diferentes formas xeométricas, aplicando estes coñecementos á resolución de problemas e á realización de distintos deseños.

Considerando a articulación do curso académico en tres trimestres naturais (avaliacións),

o desenvolvemento da materia prográmase globalmente da seguinte forma:

Contidos	1 ^a AV	2 ^a AV	3 ^a AV
Bloque 1. Expresión Plástica	X		
Bloque 2. Comunicación Audiovisual			X
Bloque 3. Debuxo Técnico		X	

Planifícanse, segundo horario, dúas sesións semanais de 50 minutos de duración.

14- “EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL” 3º ESO

14.1- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS PARA EPVeA 3ºESO.

14.1.1. DESENVOLVEMENTO. CONTRIBUCIÓN Á CONSECUCIÓN DOS OBXECTIVOS E Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Na seguinte táboa desenvólvese o currículo partindo dos criterios de avaliación, do grao de adquisición de competencias e do logro dos obxectivos (o que se pretende lograr na disciplina), que se concretan nos estándares de aprendizaxe avaliáveis, directamente relacionados coas competencias clave. Detállanse, así mesmo, de xeito secuenciado e temporalizado, os contidos, conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes empregados como medios para o logro dos obxectivos e á adquisición de competencias. Para cada un destes elementos emprégase a mesma nomenclatura (referencia alfanumérica) que recolle o desenvolvemento curricular base, aínda que se altere a orde.

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL. 3º ESO.										
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN E INSTRUMENTOS					ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE		COMPETENCIAS CLAVE	TEMPORALIZACIÓN
		INSTRUMENTOS				Peso cualific. Estánd.	Grao mín. (*)			
		CRITERIOS	Proba escrita	Traballo grupo	Cader no clase			Observ clase		
Bloque 1. EXPRESIÓN PLÁSTICA.										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ n 	1. LINGUAXE VISUAL (PLÁSTICA): ELEMENTOS E SINTAXE (COMPOSICIÓN). 1.1. DEBUXO: FORMA, LIÑA, MANCHA, CLAROSCURO (E TEXTURA) B1.3. A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade. B1.4. O bosquexo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final.	B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.		10,00 %	80%	10,00 %	7%	EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquexos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ n 	1.2. PINTURA: COR (E TEXTURA). B1.5. Natureza da cor. Cor luz e cor pigmento. B1.6. Temperatura da cor. B1.7. Simbolismo da cor.	B1.4. Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento.		10,00 %	80%	10,00 %	7%	EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	2 sesións
							7%	EPVAB1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	2 sesións
							7%	EPVAB1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ d ▪ f ▪ g ▪ n 	2. O PROCESO CREATIVO. B1.1. Proceso creativo. Métodos creativos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	B1.1. Coñecer e aplicar os métodos creativos gráfico-plásticos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.		10,00 %	80%	10,00 %	5%	EPVAB1.1.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	1 sesión
							7%	EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ f ▪ g ▪ n 	B1.2. O proceso creativo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	B1.2. Crear composicións gráfico-plásticas persoais e colectivas.		10,00 %	80%	10,00 %	5%	EPVAB1.2.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	1 sesión
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ f ▪ g ▪ n 	3. MATERIAIS E TÉCNICAS DE DEBUXO E PINTURA. B1.8. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	B1.5. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe.		10,00 %	80%	10,00 %	5%	EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1 sesión
							7%	EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	2 sesións
							15%	EPVAB1.5.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	3 sesións
							7%	EPVAB1.5.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	2 sesións
							7%	EPVAB1.5.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	2 sesións

							7%	EPVAB1.5.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	▪ CSC	2 sesións
							7%	EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	▪ CSC	Sempre
Bloque 2. COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL.										
▪ a ▪ d ▪ f	4. A PERCEPCIÓN VISUAL. B2.1. Percepción visual. Proceso perceptivo. B2.2. Constantes perceptivas de forma, tamaño e cor.	B2.1. Identificar os elementos e factores que interveñen no proceso de percepción de imaxes.		10,00 %	80%	10,00 %	2,5%	EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos.	▪ CAA	0,5 sesións
▪ a ▪ n	B2.3. Ilusións ópticas. B2.4. Leis ou principios da Gestalt.	B2.2. Recoñecer as leis visuais da Gestalt que posibilitan as ilusións ópticas e aplicar estas leis na elaboración de obras propias.		10,00 %	80%	10,00 %	2,5%	EPVAB2.2.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.	▪ CSC	0,5 sesión
							8%	EPVAB2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt.	▪ CCEC	1 sesión
▪ e ▪ g ▪ o	B2.5. Imaxe en movemento : posibilidades expresivas.	B2.3. Coñecer os fundamentos da imaxe en movemento e explorar as súas posibilidades expresivas.		10,00 %	80%	10,00 %	10%	EPVAB2.3.1. Elabora unha animación con medios dixitais ou analóxicos.	▪ CD	2 sesións
▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h	5. A COMUNICACIÓN VISUAL. B2.6. Linguaxe visual. Signo visual. Significante e significado.	B2.4. Identificar significante e significado nun signo visual.		10,00 %	80%	10,00 %	2,5%	EPVAB2.4.1. Distingue significante e significado nun signo visual.	▪ CCL	0,5 sesións
▪ a ▪ c ▪ f ▪ h ▪ ñ	B2.7. Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe. B2.8. Denotación e connotación.	B2.5. Describir, analizar e interpretar unha imaxe, distinguindo os seus aspectos denotativo e connotativo.		10,00 %	80%	10,00 %	8%	EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos.	▪ CCL	1 sesión
							8%	EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.	▪ CCEC	1 sesión
▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h	B2.10. Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos.	B2.7. Utilizar de xeito axeitado as linguaxes visual e audiovisual con distintas funcións.		10,00 %	80%	10,00 %	10%	EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, story-board, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.	▪ CCL	2 sesións
▪ e ▪ l ▪ n ▪ ñ ▪ o	5.1. A LINGUAXE FOTOGRÁFICA. B2.9. Fotografía. A fotografía como medio de comunicación.	B2.6. Analizar e realizar fotografías comprendendo e aplicando os fundamentos desta.		10,00 %	80%	10,00 %	2,5%	EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía.	▪ CCL	0,5 sesións
							10%	EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.	▪ CD	2 sesións
▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ i	5.2. A LINGUAXE CINEMATOGRÁFICA. B2.13. Cine. O cine como medio de comunicación.	B2.10. Apreciar a linguaxe do cine analizando obras de xeito crítico, situándoas no seu contexto histórico e sociocultural, e reflexionando sobre a relación da linguaxe cinematográfica coa mensaxe da obra.		10,00 %	80%	10,00 %	8%	EPVAB2.10.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe.	▪ CCEC	1 sesión
▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o	5.3. A LINGUAXE PUBLICITARIA. RETÓRICA DA IMAXE. B2.11. Recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.	B2.8. Identificar e recoñecer as linguaxes visuais apreciando os estilos e as tendencias, valorando, e respectando do patrimonio histórico e cultural, e gozando del.		10,00 %	80%	10,00 %	8%	EPVAB2.8.1. Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.	▪ CSC	1 sesión

<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o 	B2.12. Publicidade: principais recursos visuais empregados nela.	B2.9. Identificar e empregar recursos visuais como as figuras retóricas na linguaxe publicitaria.	10,00 %	80%	10,00 %	10%	EPVAB2.9.1. Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas.	▪ CCL	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ i 	5.4. A LINGUAXE MULTIMEDIA. B2.14. Linguaxe multimedia como ferramenta de traballo.	B2.11. Comprender os fundamentos da linguaxe multimedia, valorar as achegas das tecnoloxías dixitais e ser capaz de elaborar documentos mediante este.	10,00 %	80%	10,00 %	10%	EPVAB2.11.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado.	▪ CD	2 sesións
Bloque 3. DEBUXO TÉCNICO.									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g 	6. ELEMENTOS XEOMÉTRICOS FUNDAMENTAIS. LUGARES XEOMÉTRICOS. B3.1. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana.	B3.1. Coñecer lugares xeométricos e defínilos.	40,00 %	50,00 %	10%	1%	EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	▪ CCL	0,5 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	7. POLÍGONOS. 7.1. CONCEPTO E CLASIFICACIÓN. B3.2. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	B3.2. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	40,00 %	50,00 %	10%	1%	EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	▪ CAA	0,5 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	7.2. POLÍGONOS REGULARES. B3.3. Construción de polígonos regulares dado o lado .	B3.3. Estudar a construción de polígonos regulares coñecendo o lado.	40,00 %	50,00 %	10%	8%	EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.	▪ CMCCT	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ n 	8. MOVEMENTOS NO PLANO. REDES MODULARES. B3.8. Redes modulares: cadrada e triangular . B3.9. Concepto de simetría , xiro e translación aplicado as composicións modulares.	B3.8. Estudar os conceptos de simetrías, xiros e translacións aplicándoos ao deseño de composicións con módulos.	40,00 %	50,00 %	10%	8%	EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.	▪ CD	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g 	9. TANXENCIAS E ENLACES. CURVAS TÉCNICAS. B3.4. Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias.	B3.4. Comprender as condicións dos centros e as rectas tanxentes en distintos casos de tanxencia e enlaces.	40,00 %	50,00 %	10%	8%	EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.	▪ CMCCT	2 sesións
						8%	EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.	▪ CA	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g 	B3.5. Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoides .	B3.5. Comprender a construción do óvalo e do ovoide básicos, aplicando as propiedades das tanxencias entre circunferencias.	40,00 %	50,00 %	10%	6%	EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular coñecendo o diámetro maior.	▪ CMCCT	1 sesión
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ o 	B3.6. Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoides.	B3.6. Analizar e estudar as propiedades das tanxencias nos óvalos e nos ovoides.	40,00 %	50,00 %	10%	6%	EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.	▪ CSIEE	1 sesión
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ n 	B3.7. Enlaces en curvas técnicas. Espirais: propiedades e características.	B3.7. Aplicar as condicións das tanxencias e enlaces para construír espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	40,00 %	50,00 %	10%	8%	EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	▪ CMCCT	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	10. SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN. B3.10. Representación obxectiva de sólidos. Introducción aos sistemas de medida e sistemas perspectivais. Vistas diédricas dun sólido.	B3.9. Comprender o concepto de proxección e aplicalo ao debuxo das vistas de obxectos, con coñecemento da utilidade das anotacións, practicando sobre as tres vistas de obxectos sinxelos e partindo da análise das súas vistas principais.	40,00 %	50,00 %	10%	18%	EPVAB3.9.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	▪ CMCCT	4 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	B3.11. Introducción ás axonometrías e ás súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos.	B3.10. Comprender e practicar o procedemento da perspectiva cabaleira aplicada a volumes elementais.	40,00 %	50,00 %	10%	14%	EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	▪ CMCCT	3 sesións

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	3.12. Axonometría isométrica aplicada a volúmenes sencillos.	B3.11. Comprender e practicar os procesos de construcción de perspectivas isométricas de volúmenes sencillos.	40,00 %		50,0 0%	10%	14%	EPVAB3.11.1. Realiza perspectivas isométricas de volúmenes sencillos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	CCEC	3 sesións
--	---	---	------------	--	------------	-----	------------	---	------	-----------

B14.1.2 ESTÁNDARES MÍNIMOS DE CONSECUCIÓN ESIXIBLES PARA SUPERAR A MATERIA EN 3º ESO.

Bloque 1. EXPRESIÓN PLÁSTICA.

- EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquexos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.
- EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.
- EPVAB1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.
- EPVAB1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.
- EPVAB1.1.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais.
- EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.
- EPVAB1.2.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.
- EPVAB1.5.2. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.
- EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.
- EPVAB1.5.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.
- EPVAB1.5.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.
- EPVAB1.5.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.

- EPVAB1.5.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.
- EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.

Bloque 2. COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL.

- EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos.
- EPVAB2.2.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.
- EPVAB2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt.
- EPVAB2.3.1. Elabora unha animación con medios dixitais ou analóxicos.
- EPVAB2.4.1. Distingue signficante e significado nun signo visual.
- EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos.
- EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.
- EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, story-board, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.
- EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía.
- EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.
- EPVAB2.10.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe.
- EPVAB2.8.1. Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.
- EPVAB2.9.1. Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas.
- EPVAB2.11.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado.

Bloque 3. DEBUXO TÉCNICO.

- EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).
- EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.
- EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.
- EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.
- EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.
- EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.
- EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular coñecendo o diámetro maior.
- EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.
- EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros.
- EPVAB3.9.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas
- EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.
- EPVAB3.11.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.

14.1.3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

A materia estruturase formalmente a partires de tres bloques de contidos (abertos e interrelacionados):

1. O primeiro bloque, “**Expresión Plástica**” profunda nos elementos gráficos e

expresivos da imaxe, experimenta con materiais e técnicas diversas na aprendizaxe do proceso de creación. Tenta dar ao alumnado autonomía na creación de obras persoais, axudándolle a planificar mellor os pasos para seguir na realización de proxectos artísticos, tanto propios como colectivos.

2. O segundo bloque, «**Comunicación Audiovisual**» analiza as características da linguaxe audiovisual desde a cal se realiza a análise crítica das imaxes que nos rodean. Fai tamén especial fincapé no uso das Tecnoloxías da Información e a Comunicación aplicadas á imaxe.
3. O terceiro bloque, «**Debuxo Técnico**» traslada coñecementos teórico-prácticos sobre diferentes formas xeométricas e sistemas de representación, aplicando estes coñecementos á resolución de problemas e á realización de distintos deseños.

Considerando a articulación do curso académico en tres trimestres naturais (avaliacións), o desenvolvemento da materia prográmase globalmente da seguinte forma:

Contidos	1 ^a AV	2 ^a AV	3 ^a AV
Bloque 1. Expresión Plástica		X	
Bloque 2. Comunicación Audiovisual			X
Bloque 3. Debuxo Técnico	X	X	

Planificaranse, segundo horario, **dúas sesións semanais** de 50 minutos de duración.

15- “EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL” 4º ESO

15.1- ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS PARA EPVeA 4ºESO.

15.1.1. DESENVOLVEMENTO. CONTRIBUCIÓN Á CONSECUCIÓN DOS OBXECTIVOS E Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Na seguinte táboa desenvólvese o currículo partindo dos criterios de avaliación, do grao de adquisición de competencias e do logro dos obxectivos (o que se pretende lograr na disciplina), que se concretan nos estándares de aprendizaxe avaliábeis, directamente relacionados coas competencias clave. Detállanse, así mesmo, de xeito secuenciado e temporalizado, os contidos, conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes empregados como medios para o logro dos obxectivos e á adquisición de competencias. Para cada un destes elementos emprégase a mesma nomenclatura (referencia alfanumérica) que recolle o desenvolvemento curricular base, aínda que se altere a orde.

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL. 4º ESO.										
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN E INSTRUMENTOS					ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE		COMPETENCIAS CLAVE	TEMPORALIZACIÓN
		INSTRUMENTOS				Peso cualific. Estánd.	Grao mín. (*)			
		CRITERIOS	Proba escrita	Traballo grupo	Caderno clase	Observ. clase				
Bloque 1. EXPRESIÓN PLÁSTICA.										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas da linguaxe plástica e visual, desenvolvendo a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade da súa linguaxe persoal ou empregando os códigos, a terminoloxía e os procedementos da linguaxe visual e plástica, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación. 		10,00%	80,00%	10,00%	10,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	3 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Leis da composición. ▪ B1.3. Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza. ▪ B1.4. Cor como ferramenta simbólica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo. 			90,00%	10,00%	10,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	3 sesións
							4,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	2 sesión
							2,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.3. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	1 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Técnicas de expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos materiais. ▪ B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. ▪ B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización. 			90,00%	10,00%	4,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	2 sesións
							15,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD 	4 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). ▪ B1.9. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística. 		10,00%	80,00%	10,00%	10,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	3 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ f ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. ▪ B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte. 			90,00%	10,00%	15,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	4 sesións
							30%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	6 sesións

Bloque 2. DEBUXO TÉCNICO.										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo. ▪ B2.2. Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia. ▪ B2.3. Tanxencias e enlaces. ▪ B2.4. Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas, creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico. 	40,00 %		50,00%	10,00%	2,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	1 sesión
							6,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	3 sesións
							6,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	3 sesións
							5,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2. 5. Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas. ▪ B2.6. Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico. ▪ B2.7. Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. ▪ B2.8. Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. ▪ B2.9. Perspectiva cónica central. ▪ B2.10. Perspectiva cónica oblicua. ▪ B2.11. Análise das posibilidades da posición do punto de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, recoñecendo a utilidade do debuxo de representación obxectiva no ámbito das artes, a arquitectura, o deseño e a enxeñaría. 	40,00 %		50,00%	10,00%	5,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	2 sesións
							6,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	3 sesións
							6,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	3 sesións
							26,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	6 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación. 	40,00 %		50,00%	10,00%	5,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT 	2 sesións
Bloque 3. FUNDAMENTOS DO DESEÑO.										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.). ▪ B3. 2. Fases do proceso de deseño. ▪ B3.3. Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos. ▪ B3.4. Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases. 			90,00%	10,00%	5,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	2 sesións
							5,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	2 sesións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Campos de aplicación do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño. 			90,00%	10,00%	2,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3 2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	1 sesión
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Deseño de composicións modulares utilizando trazados xeométricos. ▪ B3.7. Compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc. ▪ B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. ▪ B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. ▪ B3.10. Planificación dun proxecto artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais. 	10,00%	80,00%	10,00%	6,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	3 sesións	
						6,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	3 sesións	
						2,00%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	1 sesión	

							5,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	2 sesións
							2,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC 	1 sesión
Bloque 4. LINGUAXE AUDIOVISUAL E MULTIMEDIA.										
<ul style="list-style-type: none"> a h n ñ 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía. B4.2. Realización dun storyboard. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo. 		10,00%	80,00%	10,00%	4,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	2 sesións
							15,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.1.2. Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	4 sesións
<ul style="list-style-type: none"> e l n o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine. B4.4. Criterios estéticos na elaboración de fotografías. B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades 		90,00%	10,00%	4,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	2 sesións	
						23,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	7 sesións	
						1,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	1 sesión	
<ul style="list-style-type: none"> a e f g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Creación dixital de imaxes. B4.7. Deseño dun proxecto publicitario. B4.8. Desenvolvemento dun proxecto persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Realizar composicións creativas a partir de códigos utilizados en cada linguaxe audiovisual, amosando interese polos avances tecnolóxicos vinculados a estas linguaxes. 		90,00%	10,00%	20,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.3.1. Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	6 sesións	
						6,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.3.2. Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	3 sesións	
						23,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.3.3. Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CD CSIEE CCEC 	7 sesións	
<ul style="list-style-type: none"> a c d f h n o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.9. Análise crítica da linguaxe publicitaria. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Amosar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial. 		90,00%	10,00%	4,00%	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC 	2 sesión	

15.1.2- ESTÁNDARES MÍNIMOS DE CONSECUCIÓN ESIXIBLES PARA SUPERAR A MATERIA EN 4º ESO.

Bloque 1. EXPRESIÓN PLÁSTICA.

- 4º EPVAB1.1.1. Emprega os elementos da linguaxe plástica (forma, textura, cor e composición) segundo as necesidades comunicativas.
- 4º EPVAB1.2.1. Coñece as leis básicas de composición e as identifica nas imaxes (alleas e propias).
- 4º EPVAB1.2.2. Realiza o esquema compositivo dunha imaxe (allea e propia).
- 4º EPVAB1.2.3, Comprende a intervención da cor no significado dunha imaxe (allea e propia).
- 4º EPVAB1.3.1, Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos sobre a base duns obxectivos prefixados.
- 4º EPVAB1.3.2, Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.
- 4º EPVAB1.4.1, Aplica as faes do proceso de creación artística (análise do problema, estudo da solución mediante bosquejos, materialización da obra e análise do resultado) en proxectos persoais e de grupo.
- 4º EPVAB1.5.1, Analiza unha imaxe dende o punto de vista formal.
- 4º EPVAB1.5.2, Analiza unha imaxe dende o punto de vista conceptual.

Bloque 2. DEBUXO TÉCNICO.

- 4º EPVAB2,1,1, Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.
- 4º EPVAB2,1,2, Resolve problemas sinxelos referidos a triángulos e cuadriláteros e constrúe, seguindo instrucións escritas, os polígonos regulares de 3 a 8 lados partindo da circunferencia circunscrita ou o lado, mediante métodos xerais e particulares, utilizando con precisión os instrumentos e materiais de debuxo técnico.
- 4º EPVAB2,1,3, Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces, utilizando con precisión os instrumentos e materiais de debuxo técnico.

- 4º EPVAB2,1,4, Emprega os trazados xeométricos (polígonos e enlaces) en actividades e proxectos de deseño gráfico.
- 4º EPVAB2,2,1, Visualiza poliedros sinxelos definidos polas súas vistas principais.
- 4º EPVAB2,2,2, Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de poliedros sinxelos.
- 4º EPVAB2,2,3, Debuxa, a man alzada e cos instrumentos de debuxo técnico, poliedros sinxelos en perspectiva isométrica e cabaleira (aplicando $\frac{1}{2}$ como coeficiente de redución).
- 4º EPVAB2,2,4, Debuxa, a man alzada, perspectivas cónicas frontais e oblicuas de obxectos e espazos sinxelos.
- 4º EPVAB2,3,1, Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de perspectivas axonométricas de obxectos sinxelos.

Bloque 3. FUNDAMENTOS DO DESEÑO.

- 4º EPVAB3,1,1, Coñece os elementos (emisor, receptor, mensaxe, código ou linguaxe, canle e contexto) e as finalidades (informativa, exhortativa, recreativa e estética) da comunicación visual.
- 4º EPVAB3,1,2, Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente funcional e estética utilizando a linguaxe verbal.
- 4º EPVAB3,2,1, Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño (gráfico, industrial, arquitectónico e urbanístico, textil e de moda).
- 4º EPVAB3,3,1, Realiza deseños de composicións modulares sinxelas no plano e no espazo.
- 4º EPVAB3,3,2, Planifica as fases de realización dun proxecto artístico ou de deseño.
- 4º EPVAB3,3,3, Realiza un proxecto artístico ou de deseño seguindo as fases planificadas, valorando o traballo organizado e secuenciado, así como a súa correcta presentación.
- 4º EPVAB3,3,4, Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación (presentacións dixitais) para expor os seus proxectos.
- 4º EPVAB3,3,5, Amona respecto polos procesos e resultados dos proxectos propios e alleos.

Bloque 4. LINGUAXE AUDIOVISUAL E MULTIMEDIA.

- 4º EPVAB4,1,1, Identifica os tipos de plano (encadre e angulacións) nunha obra audiovisual e recoñece os seus valores comunicativos.
- 4º EPVAB4,1,2, Planifica e participa nas fases de realización dun proxecto audiovisual, valorando o traballo en equipo.
- 4º EPVAB4,2,1, Identifica os movementos de cámara nunha obra audiovisual e recoñece os seus valores comunicativos.
- 4º EPVAB4,2,2, Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos.
- 4º EPVAB4,2,3, Identifica as finalidades das imaxes de prensa.
- 4º EPVAB4,3,1, Manexa as funcións básicas do software de edición de imaxes de mapa de bits.
- 4º EPVAB4,3,2, Planifica, e leva a cabo, as fases de realización dun proxecto publicitario.
- 4º EPVAB4,3,3, Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación.
- 4º EPVAB4,4,1, Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen.

15.1.3-SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

A ensinanza neste nivel apoiarase en dous compoñentes fundamentais:

- ⌚ Por unha parte, o debuxo e os **coñecementos de carácter técnico** como base fundamental no proceso de expresión-comunicación da realidade gráfico-plástica nas súas diferentes vertentes, incluíndo o apartado das novas tecnoloxías.
- ⌚ Por outro lado, os **fundamentos artísticos** necesarios para a creación de todo obxecto estético.

Neste curso trataranse en profundidade os elementos da imaxe nos seus aspectos bidimensionais e tridimensionais, completando o programa base iniciado polo alumno no curso anterior.

O curso artellaráse en base a **catro grandes bloques temáticos**, que se desenvolverán de maneira simultánea e interactiva ao longo do curso académico:

- ⌚ Bloque 1: Comunicación visual.
- ⌚ Bloque 2: O Deseño. Descrición obxectiva das formas.
- ⌚ Bloque 3: Artes plásticas. Introducción a arte contemporánea.
- ⌚ Bloque 4: A imaxe tecnolóxica.

Considerando a articulación do curso académico en tres trimestres naturais (avaliacións), o desenvolvemento da materia realizarase da forma seguinte:

Contidos	1ª AV	2ª AV	3ª AV
Bloque 1. Expresión Plástica.		X	
Bloque 2. Debuxo Técnico	X		
Bloque 3. Fundamentos do Deseño	X		
Bloque 4. Linguaxe Audiovisual e Multimedia			X

Planificaranse, segundo horario, tres sesións semanais de 50 minutos de duración.

ANEXO: ACTUAL NORMATIVA DE AVALIACIÓN

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN
DIDÁCTICA

CURSO 2021/2022

Orde do 25 de xaneiro de 2022, pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia.

CENTRO: IES DE BARRO

CURSO: 2021/22

MATERIA: EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL

(1º, 3º e 4º E.S.O.)

DEPARTAMENTO: DEBUXO

DATA: 05/04/2022

1º Avaliación

Cálculo da nota da 1º avaliación:

- **3º e 4º ESO.:**

-ACTIVIDADES DIARIAS: 60%

1. CADERNO PERSOAL: 40%
2. TRABALLO DIARIO NA CASA: 10%
3. REXISTRO DA OBSERVACIÓN DIRECTA NA AULA: 10%

-PROBAS TEÓRICO-PRÁCTICAS (media aritmética): 40%

- **1º ESO.:**

Non haberá proba teórico-práctica nesta 1ª avaliación por non corresponderse cos contidos de Debuxo técnico.

-ACTIVIDADES DIARIAS: 100%

1. CADERNO PERSOAL: 80%
2. TRABALLO DIARIO NA CASA: 10%
3. REXISTRO DA OBSERVACIÓN DIRECTA NA AULA: 10%

A entrega a través do CADERNO PERSOAL da **totalidade dos traballos** será considerada condición indispensable para acadar unha avaliación positiva.

Procedemento de recuperación da 1º avaliación:

Dúas oportunidades: na **2ª avaliación** e no **período comprendido entre a 3ª avaliación e a avaliación final.**

O alumnado recuperará o caderno persoal e/ou a proba teórico-práctica segundo lle corresponda (aquele no que teña unha nota inferior a 5):

CADERNO PERSOAL (mellor nota avaliación/recuperación): 50% en 3º e 4º ; 90% en 1º ESO.

	<p>PROBA TEÓRICO-PRÁCTICA (mellor nota avaliación / recuperación): 40% (só para 3º e 4º).</p> <p>REXISTRO DA OBSERVACIÓN DIRECTA NA AULA (nota da avaliación): 10% para todos os cursos.</p> <p>A entrega a través do CADERNO PERSOAL da totalidade dos traballos será considerada condición indispensable para acadar unha avaliación positiva (recuperar ou, de ser o caso, no período comprendido entrea a 3ª avaliación e a avaliación final, subir nota).</p>
<p>2º Avaliación</p>	<p>Cálculo da nota da 2ª avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>3º e 4º ESO.:</u> <p>-ACTIVIDADES DIARIAS: 60%</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CADERNO PERSOAL: 40% 2. TRABALLO DIARIO NA CASA: 10% 3. REXISTRO DA OBSERVACIÓN DIRECTA NA AULA: 10% <p>-PROBAS TEÓRICO-PRÁCTICAS (media aritmética): 40%</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>1º ESO.:</u> <p>Non haberá proba teórico-práctica nesta 2ª avaliación por non corresponderse cos contidos de Debuxo técnico.</p> <p>-ACTIVIDADES DIARIAS: 100%</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CADERNO PERSOAL: 80% 2. TRABALLO DIARIO NA CASA: 10% 3. REXISTRO DA OBSERVACIÓN DIRECTA NA AULA: 10% <p>A entrega a través do CADERNO PERSOAL da totalidade dos traballos será considerada condición indispensable para acadar unha avaliación positiva.</p>
	<p>Procedemento de recuperación da 2º avaliación:</p>

	<p>Dúas oportunidades: na 3ª avaliación e no período comprendido entre a 3ª avaliación e a avaliación final.</p> <p>O alumnado recuperará o caderno persoal e/ou a proba teórico-práctica segundo lle corresponda (aquele no que teña unha nota inferior a 5):</p> <p>CADERNO PERSOAL (mellor nota avaliación/recuperación): 50% en 3º e 4º ; 90% en 1º ESO.</p> <p>PROBA TEÓRICO-PRÁCTICA (mellor nota avaliación / recuperación): 40% (só para 3º e 4º)</p> <p>REXISTRO DA OBSERVACIÓN DIRECTA NA AULA (nota da avaliación): 10% para todos os cursos.</p> <p>A entrega a través do CADERNO PERSOAL da totalidade dos traballos será considerada condición indispensable para acadar unha avaliación positiva (recuperar ou, de ser o caso, no período comprendido entrea a 3ª avaliación e a avaliación final, subir nota).</p>
<p>3º Avaliación</p>	<p>Cálculo da nota da 3º avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>1º, 3º e 4º ESO.:</u> <p>-ACTIVIDADES DIARIAS: 60%</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CADERNO PERSOAL: 40% 2. TRABALLO DIARIO NA CASA: 10% 3. REXISTRO DA OBSERVACIÓN DIRECTA NA AULA: 10% <p>-PROBAS TEÓRICO-PRÁCTICAS (media aritmética): 40%</p> <p>EN 1º ESO no apartado PROBAS TEÓRICO-PRÁCTICAS a proba escrita do libro-cómic contabilizará un 10% da nota dese apartado; o 30% restante da nota da proba teórico-práctica correspóndese con contidos de debuxo técnico.</p>

	<p>A entrega a través do CADERNO PERSOAL da totalidade dos traballos será considerada condición indispensable para acadar unha avaliación positiva.</p> <p>Procedemento de recuperación da 3ª avaliación:</p> <p>No período comprendido entre a 3ª avaliación e a avaliación final.</p> <p>O alumnado recuperará o caderno persoal e/ou a proba teórico-práctica segundo lle corresponda (aquele no que teña unha nota inferior a 5):</p> <p>CADERNO PERSOAL (mellor nota avaliación/recuperación): 50%</p> <p>PROBA TEÓRICO-PRÁCTICA (mellor nota avaliación/recuperación): 40%</p> <p>REXISTRO DA OBSERVACIÓN DIRECTA NA AULA (nota da avaliación): 10%</p> <p>A entrega a través do CADERNO PERSOAL da totalidade dos traballos será considerada condición indispensable para acadar unha avaliación positiva (recuperar ou, de ser o caso, no período comprendido entrea a 3ª avaliación e a avaliación final, subir nota).</p>
<p>Cualificación final</p>	<p>Cálculo para obter a cualificación final de curso:</p> <p>Media aritmética das notas sen redondear de cada unha das tres avaliacións (sempre e cando ningunha delas sexa inferior a 3; nese caso, a súa cualificación final nunca poderá ser superior a 4).</p>

Alumnado de materia pendiente	Cálculo para obter a cualificación final de materia pendiente: Non se ese caso. Non hai alumnado ca materia pendiente.
	Procedementos e instrumentos de avaliación: Non se ese caso. Non hai alumnado ca materia pendiente.

2. Metodoloxía e actividades para o período comprendido entre a 3º avaliación e a avaliación final na E.S.O. (apoio, reforzo, recuperación, ampliación e tutoría)

Metodoloxía	<p>Rematada a 3ª avaliación, o profesorado comunicarlle individualmente ao alumnado a súa “cualificación final provisional”, indicándolle como podería melloralas; tendo en conta que para mellorar a cualificación final, e así poder recuperar ou subir nota, o alumno deberá mellorar a cualificación dalgunha ou de todas as avaliacións parciais nos termos en que queda recollido na táboa anterior “procedemento de recuperación da 1ª/2ª/3ª avaliación”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a qué avaliación/s debería/podería presentarse (1ª/2ª/3ª). • qué actividade/s do CADERNO PERSOAL debería entregar ou mellorar. • que PROBA ou PROBAS TEÓRICO-PRÁCTICA debería realizar. <p>Durante as clases o profesorado titorizará de xeito individual o traballo do alumnado, orientado á realización das actividades de mellora do caderno persoal e á preparación da proba teórico-práctica.</p>
--------------------	--

	<p>A proba teórico-práctica correspondente a cada avaliación realizarase na mesma sesión lectiva, e poderá coincidir coa data límite para a nova entrega final do caderno persoal.</p> <p>Por último, aqueles alumnos que obtivesen un 10 na “cualificación final provisional”, e que polo tanto non puidesen subir nota, así como aqueles que tendo aprobado sen acadar a nota máxima non quixesen facelo, deberán empregar o tempo destas dúas semanas lectivas nalgunha das seguintes actividades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preparación da avaliación final doutra materia, • colaboración co profesorado no apoio ao alumnado que desenvolve actividades de recuperación, • ou realización dun traballo plástico de tema e técnica libres.
<p>Actividades tipo</p>	<p>Mellorar o CADERNO PERSOAL de actividades de todo o curso; E preparar as probas teórico-prácticas mediante actividades de diferentes tipos: completar, corrixir, ampliar,...</p> <p>-Actividades de adquisición dos coñecementos básicos, actividades de observación e análise, actividades de comprensión e actividades de expresión gráfico-plástica e audiovisual.</p> <p>-Actividades de reforzo e ampliación.</p>
<p>Materiais e recursos</p>	<p>Os mesmos que foron empregados no desenvolvemento do curso.</p>